

Reedelnatsed weikesed taplemised tähditasid Scheremets  
sewit, kaurasid ka pitta päle rahvast, ja wähhendasid iggas  
päew haaw haawalt temma wägge, sepärrast wõttis mees  
ndust, 19. Juli ku päwal, kõige omma wäega waenlaete  
peäle minna, ja täies lahkingis omma õnne katstuda.  
Schlippenbach pannt omma wägge Hummali mõisa (Humi-  
melshof) laggeda peäle rinda, ja hakkas toplemine hommi-  
ko kello kuus, ja lõppis õhro kello kümme: mõllemist poolt  
ollid käl ruhhanded langend, ja weel rohkem hawatud; ag-  
ga wõimus jät Scheremetjewi kätte, ja togganes Rootsi üle  
pea ja üle kaela. Wangi wõteri hull mehhi, ja wõideti  
kuustõistkümmend sippu, kakskümmend suurttükki, ja weel  
muid sõatarwitust kätte. Nüüd olli ma Scheremetjewi ees  
laheti, ja läks ta siit õstikõhhe Warjenburgi alla, mis sel  
ajal kindel lin olli, sedda wõtma. Kui mõnda pombi temma  
peäle olli lastnud, ja linna wäewallitseja näggi, et jõud ei  
andnud kuu wasto seista, teggi ta wenne kindral Dolgor  
rukiga leppitust kätteandmise pärrast, ja tingis temma kääst,  
et linna koddanikud risumata piddid jama, iggaüks warwas-  
mata, ja ommas ellamises kiusamata; ning et sedda wähi  
hest wägge, mis linna olli holdmas, keelmata, ommas  
mundris ja sõahtes, Rootsi piddi lastama, ja kasa wõtma,  
mis iggaühhel omimaks olli. Kui kaup nenda tehtud, panni  
Dolgoruki kõhhe nelli sadda meest linna; idine wäggi olli  
leris linna ümber seismas, ja läks kõik tassase wiisiga, õtse  
kui parraja rahho ajal, ebdast.

Agga Jummal juhhatas omma pähha nõu järwele selle  
linna peäle suurt õnnetust tulema, mis temmal sutumatast  
õisa piddi teggema. Kui rootsi wäggi omma riistu ja hõju  
oli kokkotorjamas, mis lüüha antud kasa wõtta, sündis, <sup>12</sup>  
ma et teada olleks, kas kurjast nõust, wai juhtumisest? et  
tuld püssirohho torni olli sanud; se läks lendu tule kätte,  
ja kiwuid, mis mahhasaddasid, tapsid ja hawasid, ni hästi  
linnas kui ta wenne leris, paljo rahwast.

Kui se õnnetus olli sündinud, siis arwati sedda rootsi  
wäe ja linna sallaja tiggeduse ja kadeduse süüks; hakkati  
kõhhe linna risuma; koddanikusid kinniwõtma, ja sadeti need  
kõik ühhes hulgas, mehhed, naesed, lapsed; nored ja wans-  
nad; haiged ja terwed, Wenne:maale wangi, ja tehti linna  
kiwwikangraks. Wangide seas olli nende kirrikõppetaja,  
praust Glück, omma perrekõnnoga. Se auus mees olli üht  
waest last ennese jure wõtnud, nimmega Katarina. Se olli  
Rootsi:maal, 1682 aastal Germanaredi kihhelkonnas  
sündinud; temma isa olli Elwborgi rüggemendi korteer-  
meister ja Leutnant, saksa suggu inimene, nimmega Jo-

hann Rabe. Kui sesamma Mia linnas rüggemendiga,  
Oberst Rangi kässo al, wahhi peäl olli seismas olnud: olli  
ta Sikkertarius Moritzi lessega tutwaks sanud, ja tedda ens  
nesele prauaks wõtnud. Sel olli esimese mehhega kolm poe-  
ga. Kui Rangi omma rüggemendiga jälle Rootsi taggast  
kutsuti, läks ka Rabe omma prauaga sinna; agga jättis  
emma omma esimese mehhe poegi Niga, kaddunud mehhe  
suggulaeste jure ja nende holets. Kolm aastat pärrast sed-  
da surri Rabe ärra, ja et ta jõuto mees olli, ei jänud tem-  
ma prauale ellamist käl, sellepärrast tõttas temma jälle Niga  
taggast, et omma suggulaeste warjul ellada; agga leidis  
asjad kõik sõa pärrast tõsiti ollewad, kuida ärraminnes oli  
lid olnud, egga teadnud egga mõistnud waene! kuida ennese  
eht omma lapsi pead ollets sanud toita. Õstis siis omma  
tütrefesele waestelaste majas asset, ja sai sedda. Sedde  
wõttis praust Glück, tedda ärra ennese kaswatatawaks ja kass  
sulapsiks. Kui nüüd se õnnetus Warjenburgi linna peäle  
langes, mis üllemal nimmetud, ja praust Glück omma pers-  
re ja lastega wangi sai minnema, piddi siis ka Katarina  
seddasamma teed tõistega kaima.

Juhtus, et Peter, kes sel ajal lest olli, Katarinat,  
kes Jummalast kõikpiddi wägga näggusaks olli todud, ja  
praust Glücki isaliko hõletandmise läbbi wägga targaste ja  
mõistlikult kaswatud, juhtus siis, et Peter Wenne:maal  
sedda prieket ja wägga näggusat noort innimest, õtse leidmis-  
se kaupa nähha sai, ja üht issi likumist kõrraste ommas  
süddames tundis, mis sedda selle nore naesterahwa pole juhs-  
hata. Kulas siis suur mees, kes, ja kust ta piddi ollema;  
lastis tedda ennese ette kutsuda; leidis kõigist temma kõnnes-  
test, ja näggi temma wiisidest, et tal palju tarkust ja selge-  
wagga ja jummalakartlik südda olli, ning et tedda hõle,  
murre, tarkuse ja jummalakartusega mõistlikult kaswatud,  
ja kitis tedda ja neid, kes tedda ni wägga hästi juhhatand  
ja armsaks innimeseks harrinud. Kui ta tedda mõnnikõrd  
sai näinud, ja temmaga mitumist asjust, mis innimese ellusse  
ja temma õnne ja rahhuse putuwad, kulamise wiisi paljoi  
rääkind; tunnistas temma südda, temma meel ja mõistus  
temma sees, et temmal, kui sure Nigi üllemalwallitsejal ja  
raske koorma kandjal, ei kälimat, ei parjamat egga õigla-  
mat abbikasat, egga tublimat ello ränkuse kergitajat saaks  
ollema, kui sesinnane tark ja wagga süddamega Katarina.  
Peter piddas temmast suurt luggu; auustas ja armastos  
tedda härdaste; lastis ennast temmaga wiigi ja rahwa teadi-  
matalt laulatada, ja wõttis tedda ennesele tõisiks poleks.  
Et Katarina Petri laulatud olli, jät mitto aastad sallajasse,